

KONSULTANT KRAJOWY w dziedzinie Psychoterapii Uzależnień

Dr hab. Barbara Bętkowska-Korpała, prof. UJ

Wykaz piśmiennictwa obowiązujący osoby realizujące szkolenie specjalizacyjne oraz przygotowujące się do egzaminu specjalizacyjnego w dziedzinie

PSYCHOTERAPII UZALEŻNIEŃ 2024

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

DO PAŃSTWOWEGO EGZAMINU SPECJALIZACYJNEGO Z DZIEDZINY PSYCHOTERAPIA UZALEŻNIEŃ – jesień 2024

1. Bętkowska-Korpała B., Modrzyński R., Celebucka J., Kotowska J., Olszewska-Turek K. (2020). *Podręcznik E-POP dla terapeutów uzależnień*. Warszawa, PARPA: załącznik 1. Zalecenia do tworzenia i realizowania programów ograniczania picia alkoholu w placówkach leczenia uzależnień z 2016 roku (wersja dostępna na stronie [www.parpa.pl; file:///C:/Users/babetkowska/Downloads/PODRECZNIK%20E-POP%20DLA%20TERAPEUTOW%20UZALEZNIEN%20\(3\).pdf](http://www.parpa.pl; file:///C:/Users/babetkowska/Downloads/PODRECZNIK%20E-POP%20DLA%20TERAPEUTOW%20UZALEZNIEN%20(3).pdf))
 - Załącznik 1.
2. Bętkowska-Korpała B., Gąsior K., Maciek-Haściło B., Ryniak J. (2016). *Krótkoterminowa terapia par*. Warszawa, PARPA. (wersja dostępna na stronie [www.parpa.pl; file:///C:/Users/babetkowska/Downloads/Krotkotermiowa%20terapia%20par.%20Proces%20zdrowienia%20w%20uzaleznienu%20-%20tresc%20\(1\).pdf](http://www.parpa.pl; file:///C:/Users/babetkowska/Downloads/Krotkotermiowa%20terapia%20par.%20Proces%20zdrowienia%20w%20uzaleznienu%20-%20tresc%20(1).pdf))
 - Strony: 8-38.
3. Bętkowska-Korpała B. (red.) (2009). *Uzależnienia w praktyce klinicznej*. Warszawa, Wydawnictwo Parpamedia. Rozdziały: 1, 11, 13, 14.
4. Cierpiątkowska L, Chodkiewicz J. Uzależnienie od alkoholu. Oblicza problemu. Wydawca: Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020, Rozdziały: 1, 5, 7.
5. Connors G.J., DiClemente C.C. Velasquez M.M., Donovan D.M. (2015). *Etapy zmian w terapii uzależnień. Wybór i planowanie interwencji*. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
 - Rozdziały: 1-4, 11.

6. Czabała J. Cz. (2013). *Czynniki leczące w psychoterapii*. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013 (wyd.nowe).
7. Erickson CK. Nauka o uzależnieniach. Od neurobiologii do skutecznych metod leczenia. Wydawca: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020, Rozdziały: 2 i 3.
8. Grzegorzewska I., Cierpiątkowska L. (2018). *Uzależnienia behawioralne*. Warszawa, PWN,
 - Strony: 17-53; 76-92; 114-141.
9. Grzegorzewska I., Cierpiątkowska L., Borkowska A.R. (2020). *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*. Warszawa, Wydawnictwo PWN.
 - Rozdziały: 3,5,11,14,15,16.
10. Jabłoński P., Bukowska B., Czabała Cz. (red.) (2012). *Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*. Warszawa, Wydawnictwo KBPN.
 - Rozdziały: 1, 7, 8, 13, 14, 16, 20.
11. Prochaska J.O., Norcross J.C. (2006). *Systemy psychoterapeutyczne. Analiza transteoretyczna*. Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
 - Rozdział 1.
12. Mellibruda J., (2011). *Siedem ścieżek integracji psychoterapii*, Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
13. Miller P.M. (red) (2013). *Terapia uzależnień. Metody oparte na dowodach naukowych*. Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
 - Rozdziały: 1, 2, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 15, 19, 21
14. Wiergowski M., Sein Anand J. Alkohol i człowiek - toksyczny związek. Wydawca: PZWL, Warszawa 2023
 - Rozdziały: 8: str 213-252 oraz 9: str 390-413 i 429-455
15. Yalom I, Leszcz M. (2006). *Psychoterapia grupowa – teoria i praktyka*. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
 - Rozdziały 2, 8.

Literatura zalecana

1. Arden J.B. (2017). *Neuronauka w terapeutycznym procesie zmiany*. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Badura Madej W., Dobrzyńska-Mersterhazy A. (2000). *Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia*. Kraków, WUJ.
3. Beck AT, Wright FD., Newman CF. B.S.Liese BS. (2007). *Terapia poznawcza uzależnień*. Kraków, WUJ.
4. Bętkowska-Korpała B. (2013). *Osobowościowe uwarunkowania dynamiki zdrowienia u osób uzależnionych*. Kraków, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna.
5. Bętkowska-Korpała B., Gąsior K., Maciek-Haściło B., Ryniak J. (2016). *Krótkoterminowa terapia par*. Warszawa, PARPA. (wersja dostępna internetowo: www.parpa.pl)
6. Bętkowska-Korpała B., Modrzyński R., Celebucka J., Kotowska J., Olszewska-Turek K. (2020). *Podręcznik E-POP dla terapeutów uzależnień*. Warszawa, PARPA,
7. Bętkowska-Korpała B. (red.) (2009). *Uzależnienia w praktyce klinicznej*. Warszawa, Wydawnictwo Parpamedia,.
8. Bętkowska-Korpała B., Ryniak J., Zawadzka B., Jankowski P., Kuźniewski M., Kawecka-Jaszcz K. (2004). Program grupowej terapii psychologicznej w kompleksowym leczeniu osób uzależnionych od nikotyny w ramach prewencji chorób układu krążenia — doświadczenia własne. *Psychoterapia*, 4 (131), s. 69-76.
9. Bomba J. (2010) *Superwizja z perspektywy psychodynamicznej*. *Psychoterapia*, 3 (154) s. 5-10.
10. Cierpiałkowska L. Sęk H. (2016). *Psychologia kliniczna*. Wydawnictwo naukowe PWN.
11. Cierpiałkowska L., Chodkiewicz J. (2020). *Uzależnienie od alkoholu. Oblicza problemu*. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
12. Cierpiałkowska, L., Grzegorzewska I. (2016). *Dzieci alkoholików w perspektywie rozwojowej i klinicznej*. Poznań: Wyd. Naukowe UAM.
13. Cierpiałkowska L., Ziarko M. (2010). *Psychologia uzależnień – alkoholizm*. Warszawa, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne.
14. Chodkiewicz J. (2010). *Odbić się od dna? Rola jakości życia w przebiegu i efektach terapii osób uzależnionych od alkoholu*. Rozdział 2.: *Determinanty przebiegu i efektów terapii uzależnienia od alkoholu*, s. 45-76. Łódź, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

15. Chodkiewicz J. (2006). Zapobieganie nawrotom w chorobie alkoholowej — przegląd piśmiennictwa. *Psychiatria*, 3, (3), s. 105–111.
16. Chodkiewicz J. (2014). Głód alkoholu – konceptualizacja, wybrane modele i metody pomiaru. *Alkoholizm i Narkomania*, 27: 265-272.
17. Chrzastowski S. (2014). Nie tylko schemat. Praktyka systemowej terapii rodzin. Warszawa: Wydawnictwo Paradygmat.
18. Connors G.J., DiClemente C.C. Velasquez M.M., Donovan D.M. (2015). Etapy zmian w terapii uzależnień. Wybór i planowanie interwencji. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
19. Cooper M. (2010). Efektywność psychoterapii i poradnictwa psychologicznego. Wyniki badań i praktyka kliniczna. Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
20. Czabała J. Cz. (2013). Czynniki leczące w psychoterapii. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013.
21. de Barbaro B. (red.) (2006). Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny. Kraków: Wydawnictwo UJ.
22. Denning P., Little J. (2019). Pokonać nałóg. Metoda redukcji szkód w terapii uzależnień od alkoholu i narkotyków. Kraków, WUJ.
23. Erickson C.K. (2010). Nauka o uzależnieniach, od neurobiologii do skutecznych metod leczenia. Warszawa, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
24. Fudała J. (2015). Motywowanie do zmiany zachowań. Poradnik dla osób pomagających. Warszawa, Wydawnictwo Edukacyjne Remedium.
25. Fudała J. (2017). Poza paradygmatem abstynencji – ograniczenia picia alkoholu jako cel terapii. Warszawa, Wydawnictwo Edukacyjne Remedium.
26. Gabbard GO., Roberts LW., Crisp-Han H., Ball V., Hobday G., Rachal F. (2013). Profesjonalizm w psychiatrii. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
27. Gałęcki P. (red.) (2022). *Badanie stanu psychicznego. Rozpoznania według ICD-11.*, Wrocław, Edra Urban & Partner
28. Garland C., (2015). *O grupach*, tom I-II. Oficyna Ingenium.
29. Gąsior K. (2010). *Funkcjonowanie noo-psychospołeczne i problemy psychiczne u Dorosłych Dzieci Alkoholików*, Warszawa: Difin, s.15-129.
30. Gelso Ch.J., Hayes J.A. (2004). *Relacja terapeutyczna*. Gdańsk, GWP.
31. Gilbert M. C., Evans K., (2010). *Superwizja w psychoterapii*. Gdańsk, GWP.
32. Górniak L., Józefik B. (red.) (2003). *Ewolucja myślenia systemowego w terapii rodzin: od metafory cybernetycznej do dialogu i narracji*. Kraków, Wydawnictwo UJ.

33. Grzegorzewska I. (2013). *Odporność psychiczna dzieci alkoholików*. Warszawa, Wyd. Naukowe Scholar.
34. Grzesiuk L. (2005). Procesy i zjawiska w psychoterapii. Dynamika relacji pacjent — terapeuta. Zjawisko przeniesienia. W: Grzesiuk L. *Psychoterapia. Teoria*.
35. *Podręcznik akademicki*, s. 356–374. Warszawa, ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury.
36. Grzegorzewska I., Cierpiatkowska L. (2018). *Uzależnienia behawioralne*. Warszawa, PWN.
37. Grzegorzewska I., Cierpiatkowska L., Borkowska A.R. (2020). *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*. Warszawa, Wydawnictwo PWN.
38. Habrat B. (2022). Leki stosowane w terapii uzależnień. W: Rybakowski J. (red.) *Psychofarmakologia kliniczna*, s. 309-326. Warszawa, PZWL.
39. Habrat B. (2016). Nałogi behawioralne. Warszawa, Wydawnictwo Instytut Psychiatrii i Neurologii.
40. Habrat B. (red.) (2016). *Zaburzenia uprawiania hazardu i inne tak zwane nałogi behawioralne*. Warszawa, Wydawnictwo Instytut Psychiatrii i Neurologii.
41. Hayes S.C., Hofmann S.G. Ponad DSM. (2022). *Ku alternatywnej, opartej na procesach diagnozie i terapii zaburzeń psychicznych*. Sopot, GWP, rozdz. 1, 3 i 4.
42. Herman J. (2020). Trauma. Od przemocy domowej do terroru politycznego. Warszawa, Wydawnictwo Czarna Owca.
43. Hill C.H., Castonguay L.G. (2017). *Transformacje w psychoterapii. Korekcyjne doświadczenie w podejściu poznawczo-behawioralnym, humanistycznym i psychodynamicznym*. Warszawa, Wydawnictwo Zielone Drzewo Instytut Psychologii Zdrowia PTP.
44. Hoch E., Zimmermann P., Henker J., Rohrbacher H., Noack R., Bühringer G., Wittchen H.U. CANDIS *Modułowy program terapii dla problemowych użytkowników przetworów konopi*. Podręcznik. www.kbpn.gov.pl
45. Jabłoński P., Bukowska B., Czabała Cz. (red.) (2012). *Uzależnieni od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*. Warszawa, Wydawnictwo KBPN. (wersja dostępna internetowo na stronie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii).
46. Jakima S., Muldner-Nieckowski Ł., Wilejczyk A. (2022). *Hiperseksualność*. Warszawa, PZWL.
47. Jakubczyk A., Wojnar M. (2009). Znaczenie impulsywności w przebiegu i rozwoju uzależnienia od alkoholu. *Alkoholizm i Narkomania*, 22(4), 387-397.

48. Janowski R. (2019). Obserwacje dotyczące problemów superwizantów. *Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia*, 5.
49. Jedliński K., Jedlińska J, Kołodziejczyk-Stryjek A.(2019). Procesy doświadczenia i zmiany na treningu interpersonalnym. W: Fijewska M. (red.) *Psychoterapia a doświadczenie*. Warszawa, INTRA. Warszawa, strony 213 – 236.
50. Jelonek I. (2018). Co się dzieje w relacji superwizyjnej? *Psychoterapia*, 4 (187) 69-80.
51. Junik W. (2011). *Resilience*, część pierwsza (s.11-43). Warszawa, Parpamedia.
52. Kaczmarczyk I. (2021). Terapeuta na krawędzi- doświadczenia korekcyjne w superwizji. *Terapia Osób Uzależnionych i ich Bliskich*, 1.
53. Kaczmarczyk, I. (2020). Focusing w terapii osób uzależnionych. *Terapia Osób Uzależnionych i ich Bliskich*, 3.
54. Kaczmarczyk, I. (2020). Momenty zmiany w psychoterapii doświadczeniowej. *Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia*, 1.
55. Kalat J.W. (2020). *Biologiczne podstawy psychologii*, Rozdział 14 (14.1): Nadużywanie substancji psychoaktywnych, s. 558-569. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
56. Kluczyńska S., Czabała J.Cz. (2021). *Interwencja kryzysowa. Wybrane zagadnienia*. Warszawa, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, s. 111-147.
57. Kowalczyk R., Stola A. (2021). *Chemsex. Ujęcie wielodyscyplinarne*. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
58. Kubacka-Jasiecka D. (2010). *Interwencja Kryzysowa. Pomoc w kryzysach psychologicznych*. Warszawa, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
59. Kształ J., Piasecka M. (2018). Współczesne podejścia do terapii uzależnień dzieci i młodzieży – przegląd stanowisk teoretycznych i empirycznych. *Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce*, 13(4/50), s. 85-102.
60. Lelonek-Kuleta B. (2020). Uzależnienia behawioralne na tle współczesnej wiedzy o uzależnieniach. *Studia Społeczne*, 12 (1), 97-103.
61. Litwa- Janowska A. (2021). Superwizja w pandemii. *TOUiB*, 1.
62. McMackin R.A., Newman E., Fogler J.M., Keane T.M. (red.) (2015). *Terapia traumy. Teoria i praktyka terapii opartej na dowodach*. Gdańsk, Harmonia Universalis.
63. McWilliams N. (2021). *Diagnoza psychoanalizy*. Sopot, GWP.
64. Mellibruda J., (2011). *Siedem ścieżek integracji psychoterapii*, Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia Polskie Towarzystwo Psychologiczne.

65. Mellibruda J., Sobolewska-Mellibruda Z. (2006). *Integracyjna psychoterapia uzależnień - teoria i praktyka*, str. 68-225. Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
66. Miller P.M. (red) (2013). *Terapia Uzależnień. Metody oparte na dowodach naukowych*. Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
67. Miller WR, Rollnick S. (2014). *Dialog motywujący. Jak pomóc ludziom w zmianie*. Kraków, WUJ.
68. Miller WR., Forcehimes AA., Zweben A. (2014). *Terapia uzależnień. Podręcznik dla profesjonalistów*. Kraków, WUJ.
69. Minuchin S., Reiter D., Borda C. (2018). *Kunst terapii rodzinnej*. Warszawa: Wydawnictwo Paradygmat.
70. Modrzyński R. (2017). *Abstynencja czy ograniczenie picia? Rozdział 2.: Teoria zachowania zasobów – nowe perspektywy dla terapii uzależnień*, s.64-89. Warszawa, Difin.
71. Monti PM., Abrams DB., Kadden RM., Cooney NL. (1994). *Psychologiczna terapia uzależnienia od alkoholu – przewodnik do trening konstruktywnych zachowań*. Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia i Trzeźwości. Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
72. Naar-King S., Suarez M. (2012). *Wywiad motywujący z młodzieżą i młodymi dorosłymi*. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
73. Najavits L.M. (2010). *Poszukiwanie bezpieczeństwa. Terapia PTSD i nadużywania substancji psychoaktywnych*, s.1-70. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
74. O'Farrell T.J., Fals-Stewart W. (2008). *Behawioralna terapia par w leczeniu uzależnienia od alkoholu i narkotyków*. Warszawa, Parpamedia.
75. Ogińska-Bulik N. (2016). Objawy stresu pourazowego i potraumatyczny wzrost u kobiet doznających przemocy w rodzinie. *Psychiatria i Psychoterapia*, 3, 15-29.
76. Okun B. (2002). *Skuteczna pomoc psychologiczna*. Warszawa, IPZ PTP.
77. Pawlik J., Skowrońska J., (2008). Superwizja w pracy z grupami. [w:] *Psychoterapia analityczna. Procesy i zjawiska grupowe*. (red. Jerzy Pawlik). Warszawa, Wyd. Eneteia.
78. Popiel A., Pragłowska E. (2013). *Superwizja w terapii poznawczo-behawioralnej. Koncepcje, procedury, narzędzia*. Część I. Zagadnienia ogólne, s.21-90. Kraków, WUJ.

79. Poprawa R. (2015). „Skazani na problemy”. *W poszukiwaniu osobowościowych uwarunkowań angażowania się mężczyzn w picie alkoholu*. Rozdział 2.: Ogólny, transakcyjny model uwarunkowań angażowania się w używanie alkoholu oraz ryzyka rozwoju problemów i zaburzeń z nim związanych, s.34-63. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
80. Prochaska J.O., Norcross J.C. (2006). *Systemy psychoterapeutyczne. Analiza transteoretyczna*. Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne. Str.: 2-106; 186-223; 306-456; 526-592.
81. Pużyński S., Wciórka J. (2022). *ICD -10 - Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Badawcze kryteria diagnostyczne*. Kraków - Warszawa, Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne Vesalius (rozpoznanie od F10-F19 oraz F43 i F63).
82. Rakowska J.M. (2021). *Skuteczność zapobiegania zaburzeniom psychicznym i ich leczenia: wnioski z badań dla praktyki klinicznej*. Rozdział 1. (s.23-37), rozdział 5.12 (s.197-204). Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
83. *Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 r.* www.parpa.pl ,s. 18-31, 49-51, 58-61, 64-66.
84. Rowicka M. *Uzależnienia behawioralne. Profilaktyka i Terapia*. (2015). Warszawa, Fundacja Praesterno.
85. Ryniak J. (2022). Znaczenie stylu przywiązania w budowaniu sojuszu superwizyjnego”. *Terapia Osób Uzależnionych i ich Bliskich*, 3.
86. Ryniak J., Świątek L. (2008). Diagnostyka osób współuzależnionych. *Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia*, 3, s.5-7.
87. Sobolewska-Mellibruda Z. (2011). *Psychoterapia Dorosłych Dzieci Alkoholików. Strategie, procedury i opisy przypadków pracy psychoterapeutycznej*. Warszawa, Wydawnictwo Zielone Drzewo Instytut Psychologii Zdrowia PTP.
88. Samochowiec A., Chęć M., Kołodziej Ł., Samochowiec J. (2015) Zaburzenia używania alkoholu: Czy nowe kryteria diagnostyczne implikują zmianę strategii terapeutycznych? *Alkoholizm i Narkomania*, 28, 55-63.
89. Schneider CM., Corey G. (2002). *Grupy. Metody grupowej pomocy psychologicznej*. Warszawa, IPZ PTP.
90. Spada M. (2019). *Terapia poznawczo-behawioralna w leczeniu problemowego picia alkoholu. Podręcznik terapeuty*. Rozdziały 1-4., s. 19-206. Warszawa, Difin.

91. Sobolewska Z. (2008). Psychoterapia współzależnienia w podejściu integracyjnym. *Terapia Uzależnienia i Współzależnienia*, 6, s.16-20.
92. Sobolewska Z. (2008). Współzależnienie – koncepcja i psychoterapia. *Terapia Uzależnienia i Współzależnienia*, 4 (s.19-22) i 5 (s.9-11).
93. Stefaniak W. (2015). Poradnictwo par. Paradygmat poznawczo-behawioralny. W: Czabała C., Kluczyńska S. (red.), *Poradnictwo psychologiczne*, s.188-227. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
94. Suwała M., Gerstenkorn A. (2006). Rozpoznawanie problemów alkoholowych u osób w wieku powyżej 65 lat. *Gerontologia Polska*, 14(4), 172–178.
95. Szulc A., Koweszko T., Gałęcki P. (2017). *Samobójstwo*. Medyk, Warszawa
96. Tatarsky A. (2007). *Redukcja szkód w psychoterapii. Nowe podejście w leczeniu uzależnień od narkotyków i alkoholu*. Warszawa, KBPN.
97. Tomalski R., Pierkiewicz, I.J. (2020). Złożony zespół stresu pourazowego. *Psychiatr Psychol Klin*, 20 (1), p. 54–60.
98. Trębińska-Szumigraj E. (2010) *Współzależnienie matek narkomanów*. Gdańsk, GWP.
99. Vinogradov, S., Yalom I., (2007) *Psychoterapia grupowa. Krótki przewodnik dla terapeutów*. IPZ, Warszawa.
100. Widera-Wysoczańska, A. (2010). *Mechanizmy przemocy w rodzinie. Z pokolenia na pokolenie*. Warszawa: Difin/Engram.
101. Wiśniewska K. (2019). Pacjenci sądowi z zaburzeniami psychicznymi. *Terapia Uzależnienia i Współzależnienia*, 4 s.5-7 i 2019,6.s.18-20.
102. Wojnar M. (2022). Farmakoterapia uzależnienia od alkoholu. w: Rybakowski J.(red.). *Psychofarmakologia kliniczna*. Warszawa, PZWL.
103. Wojnar M.(red.) (2017). *Medyczne aspekty uzależnienia od alkoholu*. Warszawa, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
104. Woronowicz B. (2009). *Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia*, str. 279-323. Warszawa, Media Rodzina i Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia.
105. Woronowicz B. (2009). *Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia*. Warszawa, Media Rodzina i Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia.
106. Yalom I, Leszcz M. (2006). *Psychoterapia grupowa – teoria i praktyka*. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
107. Zalewski B., Pinkowska-Zielińska H. (red.) (2021). *Diagnoza w psychoterapii par. Diagnoza par w różnych podejściach*. Warszawa, PWN.

108. Zawilska J. B., Wojcieszek J., Andrzejczak D. (2016). *Dopalacze i leki OTC- nowi gracze na scenie związków psychoaktywnych*. Łódź, Wydawnictwo Uniwersytet Medyczny w Łodzi. 2016.

Czasopisma zalecane w języku polskim:

1. Alkoholizm i Narkomania, Psychiatria i Psychologia Kliniczna, Psychiatria Polska, Psychoterapia, Serwis Informacyjny Uzależnienia (wcześniej Narkomania), Terapia Osób Uzależnionych i ich Bliskich (wcześniej TUiW).